

**Kúria
ítélete**

Az ügy száma: Bfv.II.239/2016/11.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Katona Sándor, a tanács elnöke
Dr. Kiss Sándor, előadó bíró
Dr. Horváth Mária, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: nyilvános ülés
Az ülés napja: 2016. június 2.
Az ügy tárgya: rablás büntette és más bűncselekmények
Terhelt(ek): K. J. I. rendű

Első fok: Soproni Járásbíróság, B.479/2014/33/2., ítélet, tárgyalás, 2015. május 13.
Másodfok: Győri Törvényszék, 3.Bf.241/2015/7., ítélet, nyilvános ülés, 2015. október 5.

Az indítvány előterjesztője: az ügyész, a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt terhére, a terhelt javára, hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt K. J. és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség, valamint K. J. I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Győri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.241/2015/7. számú ítéletét K. J. I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja.

Megállapítja, hogy K. J. I. rendű terhelt erőszakos többszörös visszaeső, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztését 11 (tizenegy) évre súlyosítja.

Egyebekben a megtámadott határozatot K. J. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

K. J. I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elutasítja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 5.000 (ötezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] A Soproni Járásbíróság a 2015. május 13. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett B.479/2014/33/2. számú ítéletével két terhelt ügyét bírálta el. Közülük a felülvizsgálati indítvánnyal érintett K. J. I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki a bűncselekmény felismerésére, elhárítására idős koránál vagy fogyatékosságnál fogva korlátozottan képes személy sérelmére elkövetett rablás büntetében [2012. évi C. törvény - a továbbiakban Btk. - 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés g) pont], közokirattal visszaélés vétségében [Btk. 346. § (1) bekezdés c) pont I. fordulat], szabálysértési értékre üzletszerűen lakást vagy hasonló helyiséget az elkövetővel közösen használó sérelmére elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bh) pont] és lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bd) pont], amiért őt halmazati büntetésül mint erőszakos többszörös visszaesőt 12 év 6 hónap szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg azzal, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.
- [2] A járásbíróság ítélete ellen a terhelt és védője által részben felmentésért, részben enyhítésért bejelentett fellebbezések alapján másodfokon eljáró Győri Törvényszék a 2015. október 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 3.Bf.241/2015/7. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet K. J. I. rendű terhelt vonatkozásában annyiban megváltoztatta, hogy a terhére megállapított szabálysértési értékre üzletszerűen lakást vagy hasonló helyiséget az elkövetővel közösen használó sérelmére elkövetett lopás vétségét kifosztás bünteténél [Btk. 366. § (1) bekezdés c) pont] minősítette. Megállapította, hogy a terhelt többszörös visszaeső, a terhelt szabadságvesztése tartamát 9 évre mérsékelte és egyebekben az elsőfokú ítéletet a terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség Bfel.1428/2015/1-I. számon nyújtott be felülvizsgálati indítványt K. J. terhére. A főügyészség indítványát az 1998. évi XIX. törvény - a továbbiakban Be. - 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapította és a büntetőjog más szabályának megsértésére hivatkozott. Indítványozta a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségének megállapítását és fegyházbüntetése tartamának felemelését.
- [4] Az indítványban kifejtettek szerint a terhelt a Székesfehérvári Városi Bíróság 10.B.761/1999/15. számú, a Székesfehérvári Városi Bíróság 8.B.882/2003/28. számú és a Székesfehérvári Városi Bíróság 13.B.1190/2009/37. számú ítéleteiben foglalt elítéléseire figyelemmel nemcsak többszörös visszaeső, hanem erőszakos többszörös visszaeső is, ezért e minősége megállapításának mellőzése a Győri Törvényszék részéről a büntető anyagi jog szabályait sérti, amihez társulóan szabadságvesztése tartamának mérséklése is törvénysértő.
- [5] A Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa a Soproni Járásbíróságra 2016. január 18. napján érkezett.
- [6] A Legfőbb Ügyészség BF.130/2016. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt - annak helyes indokaira hivatkozással - fenntartotta.
- [7] K. J. I. rendű terhelt írásban előterjesztett észrevételében arra hivatkozott, hogy a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el, elítélését törvénysértőnek tartotta. Álláspontja indokaként az ügyben felmerült és álláspontját alátámasztó bizonyítékok tartalmát részletezte.
- [8] Tekintettel arra, hogy K. J. I. rendű terhelt e körben nem a felülvizsgálati indítványra tett észrevételt, hanem ítélete egyéb okon alapuló felülvizsgálatát kérte, a Kúria azt önálló, a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványként kezelte.
- [9] A Legfőbb Ügyészség BF.130/2016/2. számú átiratában a terhelt ez utóbbi indítványát a törvényben kizártnak értékelte és annak elutasítását indítványozta.
- [10] A Kúria az ügyész által K. J. I. rendű terhelt terhére a Be. 418. § (1) bekezdésében meghatározott 6 hónapos határidőn benyújtott felülvizsgálati indítványt, valamint a terhelt által benyújtott önálló felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

- [11] A nyilvános ülésen a legfőbb ügyész képviselője az átiratukban előterjesztetteket továbbra is fenntartotta és részletesen indokolta.
- [12] K. J. I. rendű terhelt védője felszólalásában arra hivatkozott, hogy a jogerős ítéletben rögzítettekből nem tűnik ki egyértelműen a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minősége, miként a másodfokú bíróság nem részletezte a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket sem. A terhelt felülvizsgálati indítványában foglaltakra figyelemmel a jogerős határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.
- [13] K. J. I. rendű terhelt felszólalásában - bár utalt arra, hogy védője tájékoztatta a tényállás támadásának tilalmáról - továbbra is az általa előadottak önálló felülvizsgálati indítványkénti elbírálását kérte.
- [14] Mivel a jogerős határozat érdemi felülvizsgálatára kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okokból kerülhet sor, a Kúria először K. J. I. rendű terhelt indítványát vizsgálta meg abból a szempontból, hogy abban érdemi elbírálást eredményező felülvizsgálati okra történik-e hivatkozás, és e kérdésben nemleges álláspontra jutott.
- [15] A Be. 423. § (1) bekezdése ugyanis előírja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható.
- [16] A terhelt indítványában a Be. 416. § (1) bekezdésében meghatározott egyetlen felülvizsgálati okra sem hivatkozott, a bűnössége megállapítását a tényállás mikénti megállapításán keresztül vitató kifogásai kivétel nélkül a Be. 423. § (1) bekezdése által tilalmazott körbe esőek. A terhelt felülvizsgálati indítványa ekként - miként arra a Legfőbb Ügyészség is rámutatott - a törvényben kizárt, ezért azt a Kúria a Be. 421. § (2) bekezdése alapján elutasította.
- [17] A Kúria ebből fakadóan az ügyész által a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapított okból, valamint a hivatalból vizsgálandó, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltétlen eljárási szabálysértések szempontjából bírálta felül a támadott határozatot [Be. 423. § (4) és (5) bekezdése].
- [18] A Kúria a felülbírlata során a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjába eső feltétlen eljárási szabálysértést nem észlelt, az ügyészi felülvizsgálati indítványt pedig az alábbiak szerint alaposnak találta.
- [19] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a büntetőjog más (a bűncselekmény minősítése kérdéskörén kívül eső) szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [20] A felülvizsgálati indítvány e körben a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minősége megállapításának másodfokú bíróság általi törvénysértő mellőzésére és az első fokon kiszabott büntetés ebből fakadó törvénysértő enyhítésére hivatkozott.
- [21] Az ügy iratai alapján megállapítható, hogy a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségének másodfokú bíróság általi mellőzésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor. E jogszabálysértés a terhelt előéleti adatainak hiányos rögzítésére vezethető vissza.
- [22] E tekintetben hiányosság már az elsőfokú ítéletben is megállapítható, hiszen a Soproni Járásbíróság elsőfokú ítéletében rögzített korábbi elítélései a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségét valóban nem alapozzák meg. Személy elleni erőszakos bűncselekmény miatti elmarasztalást ugyanis az elsőfokú ítélet csak a Székesfehérvári Városi Bíróság 13.B.1190/2009/37. számú ítéletével egyebek mellett csoportosan elkövetett rablás büntette miatt kiszabott szabadságvesztés kapcsán rögzít, további ilyen bűncselekmény miatt elmarasztalás nem került feltüntetésre. A másodfokon eljáró Győri Törvényszék e körben - a nyilvános ülésen részt vevő ügyész álláspontját kellő kritika nélkül átvéve - a terhelt előéleti adatait nem egészítette ki, és az elsőfokú ítéletben rögzítetteken alapulón mellőzte az erőszakos többszörös visszaesői minőség megállapítását.
- [23] A büntetőügy irataiból azonban megállapítható, hogy a terhelt az elsőfokú ítéletben megjelölteken túlmenően is többször volt elítélve. Ezen elítélései közül a vitatott kérdés eldöntésénél relevanciával

bír a Székesfehérvári Városi Bíróság 8.B.882/2003/28. számú - a Fejér Megyei Bíróság Bf.76/2004/3. számú határozata folytán 2004. március 9-én jogerőre emelkedett - ítélete, amelyben K. J.-t a 2003. március 4. napján társtettesként elkövetett rablás büntette miatt mint többszörös visszaesőt 3 év 8 hónap fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélték. A terhelt e büntetéséből feltételes kedvezményrel 2006. február 11. napján szabadult, szabadságvesztése utolsó napjának 2006. november 4. napját kell tekinteni.

- [24] A terhelt többszörös visszaesői minőségének megállapítására a jelen ügyben törvényesen - és senki által sem vitatottan - került sor.
- [25] A Btk. 459. § (1) bekezdés 31/c. pontja értelmében az a többszörös visszaeső, aki mindhárom alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekményt követ el, erőszakos többszörös visszaesőnek minősül.
- [26] A Be. 459. § (1) bekezdés 26/k. pontja értelmében a rablás [Btk. 365. § (1)-(4) bekezdés] személy elleni erőszakos bűncselekmény.
- [27] A terheltet a Székesfehérvári Városi Bíróság 8.B.882/2003/28. számú ítéletével rablás büntette miatt ítélték 3 év 8 hónapi fegyházbüntetésre, mely kitöltése napjának 2006. november 4. napja tekintendő. A Székesfehérvári Városi Bíróság 13.B.1190/2009/37. számú ítéletével a kitöltés napjától számított 3 éven belül, 2009. május 17. napján csoportosan elkövetett rablás büntette és más bűncselekmény miatt ítélte 5 év 6 hónap fegyházbüntetésre, majd a terhelt az ez ügyből engedélyezett feltételes szabadság tartama alatt követte el a jelen ügyben elbírált, ugyancsak rablási cselekményét.
- [28] E három elítélés vonatkozásában maradéktalanul megállapíthatóak azok a törvényi előfeltételek, amelyek a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségének megállapítását megalapozzák. A többszörös visszaeső terheltet a Székesfehérvári Városi Bíróság 8.B.882/2003/28. számú, a Székesfehérvári Városi Bíróság 13.B.1190/2009/37. számú, valamint a Soproni Járásbíróság jelenleg felülbírált B.479/2014/33/2. számú ítéletével egyaránt rablás, tehát személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt is marasztalták el. A Székesfehérvári Városi Bíróság 8.B.882/2003/28. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés utolsó napjától, vagyis 2006. november 4-től a Székesfehérvári Városi Bíróság 13.B.1190/2009/37. számú ítéletével elbírált rablás büntette 2009. május 17-i elkövetési időpontjáig 3 év nem telt el, míg a Soproni Járásbíróság B.479/2014/33/2. számú ítéletével elbírált rablás büntette elkövetésének időpontjáig a Székesfehérvári Városi Bíróság 13.B.1190/2009/37. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés végrehajtása nem fejeződött be. A terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségének mellőzése ezért a másodfokon eljáró Győri Törvényszék részéről a büntető anyagi jog szabályait sérti.
- [29] A Kúria alaposnak tekintette a felülvizsgálati indítványt abban a tekintetben is, hogy a terhelttel szemben első fokon kiszabott büntetés enyhítésére törvénysértő indokok alapján került sor, és a jogerős ítéletben kiszabott büntetés a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségéhez képest - bár az irányadó büntetési tétel keretein belüli, de - törvénysértő és ekként súlyosítandó (BH 2011.97.).
- [30] A terhelt terhére rótt rablás büntette büntetési tétele 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés [Btk. 365. § (3) bekezdés g) pont].
- [31] A terhelt erőszakos többszörös visszaesői minősége e büntetési tételkeret alsó határát nem érinti.
- [32] A Btk. 365. § (3) bekezdés g) pontja szerinti 10 éves felső határ a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségére tekintettel a Btk. 90. § (2) bekezdése értelmében 20 évre emelkedik, majd a terhelt vonatkozásában megállapított bűnhalmazatra figyelemmel a Btk. 81. § (2)-(4) bekezdésében írtakra figyelemmel 30 évre emelkedne, azonban a Btk. 36. §-ában írtak értelmében a 25 évet nem haladhatja meg.
- [33] A terhelttel szemben irányadó büntetési tételkeret ekként 5 évtől 25 évig terjedő szabadságvesztés. E büntetési tételkereten belül a büntetés célját és a büntetés kiszabásának elveit (Btk. 79-80. §), továbbá az ügyben megállapítható büntetéskiszabási tényezőket is figyelembe véve a Kúria az

ügyben a másodfokon eljáró Győri Törvényszék által törvénysértő indokokkal enyhített mértékű szabadságvesztéssel szemben a szabadságvesztés mértékét 11 évben határozta meg, ekként súlyosítva a jogerős határozatban megállapított mértékű büntetést.

- [34] A Kúria a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja alapján változtatta meg a kifejtettek szerint a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot K. J. I. rendű terhelt tekintetében, míg annak további törvényes rendelkezéseit a terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [35] A Be. 429. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az állam viseli a terhelt kirendelt védője felülvizsgálati eljárásbeli közreműködésével felmerült bűnügyi költséget.
- [36] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [37] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2016. június 2.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Schulz Oszkárné

tisztviselő